

Önéletrajz

Felmenőim kárpátaljaiak, felvidékiek, partiumiak és erdélyiek, mindkét ágon jogászok. Apai nagyapám Trianon után nem kívánt felesküdni a román alkotmányra, így családjával Nagyváradról a megcsonkított Magyarországra repatriált. Én a Kárpát-medence fővárosában, Budapesten születtem 1948. november 18-án. Apámat mint osztályidegent az ötvenes évek elején kitelepítették a Berettyóújfaluhoz közeli Nagyrábéra. Nagy Imre első miniszterelnöksége idején jöhettünk vissza a fővárosba. Az 1956-os forradalom kitörését, az október 23-i tüntetést nyolc éves gyerekként Károly körüti lakásunk ablakából néztem – a Kossuth-nótát éneklő, a forradalom jelszavait skandáló lelkes tömeget ma is őrzi az emlékezetem.

Három leánygyermek édesapja vagyok, feleségem nyolcosztályos gimnáziumban magyartanár.

Az ELTE jogi karán 1977-ben szereztem diplomát. Rektori engedéllyel írt disszertációm témája: a két háború közötti magyar irodalom és az 1937-es Vásárhelyi Találkozó.

1973-tól, a Pisztrángok kara című erdélyi magyar irodalmi est bemutatásától 1991-ig az Egyetemi Színpad szerkesztője voltam. A Pesti Vigadó felkérésére is komponáltam műsorokat: 1986-ban Kós Károly-estet, 1994-ben Domokos Pál Péter-emlékestet. (Ez utóbbi rendezője Novák Ferenc Kossuth-díjas koreográfus.)

Az Egyetemi Színpadról, művészeti titkári állásomból a hatalom elmozdított, ezért 1978-tól 1979-ig antikvárium eladóként kerestem kenyeremet. Könyvesként ismerkedtem meg a hazalátogató Püski Sándorral és Bedő Györggyel, a Kairosz Kiadó későbbi vezetőjével is. 1981-től 1991-ig a fiatal előadóművészekből álló Forrás Kört vezettem. 1984-től 1990-ig Benda Kálmán történész mellett a Ráday Gyűjtemény tudományos munkatársa voltam. Részt vettem az 1988. június 27-ére, a Hősök terére meghirdetett, Erdély falvait, magyar építészeti emlékeit védő tüntetés megszervezésében. Szervező munkámért – a tüntetés többi szervezőjével együtt – Márton Áron Emlékérem kitüntetésben részesültem 1988 novemberében.

1988–1989 között a Veres Péter Társaság titkáráként, 1989-től 2009-ig a Püski Kiadó külső szerkesztőjeként tevékenykedtem. 1990-től 1994-ig az MDF Akadémiát, 1993-ig a rendszerváltó párt művelődési bizottságát vezettem a Bem téri székházban. 1995-től 1999-ig Pozsgay Imre rektor úr mellett a Szent László Akadémia dékánja, 2000-től 2011-ig az MVSZ Szent László Akadémia elnöke voltam. 1999-től napjainkig a Kairosz Kiadó külső szerkesztője vagyok. A Bocskai István Szabadegyetemnek megalakulásától, 1999-től megszűnéséig előadója voltam, ezen a fórumon is számos előadást tartottam eltagadott íróinkról.

2010-ben két szemeszteren át a XX. századi magyar irodalom mellőzött alakjairól tartottam előadás-sorozatot a Miskolci Bölcsész Egyesület Magánegyeteme kihelyezett tagozatán, Budán. 2001-től 2011-ig a Magyarok Háza művészeti igazgatójaként előadásokat és kiállításokat szerveztem a Duna-táj, a történelmi haza szellemi és tárgyi emlékeit népszerűsítendő.

1997-től 2012-ig a Kárpát-medencei Irodalmi Társaságok Szövetsége tevékenységét, vándorgyűléseinek szervezését elnökként irányítottam.

1988-ban clevelandi József Attila-díjat kaptam, 2012-ben Obersovszky Gyula-díjat. 2014-ben a Bethlen Gábor Alapítvány Teleki Pál Érdeméremmel tüntetett ki magyarságszolgálatom elismeréseképpen.

A nyolcvanas évek elejétől Pomogáts Béla irodalomtörténész és az Irodalomtudományi Intézet erkölcsi támogatásával Sinka István és más mellőzött magyar írók munkásságát kutattam. 1981-től publikálok rendszeresen, tanulmányaim és forrásközléseim jelentek meg a

kecskeméti Forrásban, a debreceni Alföldben, a Confessióban, a miskolci Napjainkban és a Holnapban, a békéscsabai Bárkában, a Hitelben, a Havi Magyar Fórumban, a szatmári–bereg-i Partiumban, valamint más folyóiratokban. 1986-tól, nagyjából kutatási eredményeimet feldolgozva, 42 könyvet szerkesztettem és láttam el értelmező előszóval vagy utószóval.

Összegyűjtöttem Sinka István szanaszét megjelent ismeretlen verseit és prózai írásait, átnéztem és feldolgoztam az özvegnél, Szín Magdánál és az OSZK-ban található irodalmi hagyatékot.

1987-ben Tornai Józseffel közösen szerkesztettem a Magvető Kiadó számára Sinka István válogatott verseit: Lovasok opál mezőkön. Ugyanebben az évben, Vésztőn jelent meg a szerkesztésemben a Megzendül az erdő című, hagyatéki jellegű Sinka-könyv. A két Sinka-kötet és az 1986-os Kelet Népe-antológia megjelenését követően vettek fel a Magyar Írószövetségbe. 2013 decemberétől 2016 decemberéig tagja voltam az Írószövetség választmányának.

1993-ban Püski Sándor kiadója számára sajtó alá rendeztem és utószóval láttam el Sinka István összegyűjtött verseit: Nagy útról hazatérve I–II. Ugyancsak a Püski Kiadónál, gondozásomban jelent meg Sinka István: Kadocsa, merre vagy? című prózakötete (publicisztikai írások, sajtónyilatkozatok).

A Nap Kiadó In memoriam sorozata számára Sinka István-, majd Erdély József-emlékkönyvet szerkesztettem (Anyám balladát táncol, 1999; Magányos csillag, 2006). Domokos Mátyással igen harmonikus, baráti jellegű volt az együttműködésem.

1997 óta gondozom, szerkesztem, utószóval látom el a Kairosz Kiadó Nyirő József-életműsorozatát. Eddig 18 kötet jelent meg ebben a sorozatban, a 19. nyomdakészen várja a könyvheti megjelenést. Kutatásaimra, illetve Nyirő József hagyatékára épül A csillagig érő emberek című kétkötetes novellagyűjtemény, a Mi az igazság Erdély esetében? című, a szerző emigrációs korszakát átfogó gyűjtemény és A Megfeszített címen megjelent drámakötet. Ugyancsak ebben a sorozatban jelent meg szerkesztésemben az Arénába űzve, az önéletrajzi írások tartalmazó Nyirő-kötet. 2013-ban összegyűjtöttem, majd a Kairosznál megjelentettem a székely író sajtónyilatkozatait: Meghitt beszélgetések Nyirő Józseffel.

1848-as és 1956-os antológiákat szerkesztettem a Püski Kiadó számára (1848, te csillag, 1956, te csillag). Az általam szerkesztett versantológiák közül legközelebb áll hozzám

A magyarokhoz című, több kiadást megért „Bordó Biblia”. Alcíme: Magyarság- és istenes versek az Ómagyar Mária-siralomtól Trianonig és napjainkig. A Felsőmagyarország Kiadó és a Kiskapu Kiadó adta ki, tíz év alatt több kiadást megért. 2013-ban Adósságtörlesztés címen tanulmánykötetem jelent meg a Felsőmagyarország Kiadónál.

Az elfelejtett vagy korábban nem ismert irodalmi értékek felkutatása, értelmezése, közzététele és elismertetése eddigi életem, munkásságom legfontosabb feladata. Olyan küzdelem, amelyben évtizedek óta intézményi háttér nélkül, sokszor magányos farkasként vettem, veszek részt – talán nem eredménytelenül.

Medvigy Endre